

EUDP giver fuld valuta for pengene

En dugfrisk evaluering af EUDP viser, at støtten fra det energiteknologiske udviklings- og demonstrationsprogram bidrager til en forventet øget omsætning på i gennemsnit fem kroner per tilskudskrone. Det er en markant forbedring i forhold til den seneste evaluering fra 2015.

Af Torben Skøtt

Siden 2008 har danske skatteydere investeret godt 3,4 milliarder kroner gennem EUDP-programmet, og de penge viser sig at være givet godt ud. Det fremgår af en evaluering, som Damvad Analytics og Muusmann har udarbejdet for EUDP. Det er den tredje evaluering i programmets levetid og den første evaluering, der alene fokuserer på EUDP og programmets evne til at skabe omsætning, eksport og beskæftigelse i danske virksomheder inden for grønne energiteknologier.

Virksomhederne, der har modtaget EUDP-støtte, forventes at opnå en meromsætning på 17,5 milliarder kroner, svarende til en øget omsætning på i gennemsnit fem kroner per tilskudskrone. Det er en markant for-

bedring i forhold til effekterne fra den seneste evaluering fra 2015, som viste en øget omsætning på cirka 2,7 kroner per tilskudskrone.

Programmet har resulteret i 3.200 flere fuldtidsbeskæftigede – et antal der efter alt at dømme vil stige til 5.400 i løbet af en kortere årrække.

Næsten alle virksomhederne siger desuden, at projekterne formentlig ikke var blevet til noget, hvis ikke de havde fået støtte.

– Vi har nu dokumentation for, at 97 procent af projekterne med al sandsynlighed aldrig var blevet til noget uden EUDP, og Danmark var dermed gået glip af tusindvis af arbejdspladser og vigtige landvindinger inden for den grønne energi, siger Thea Larsen, der er bestyrelsesformand EUDP.

Hun vurderer, at et globalt skift mod grøn energi kan gøre Danmark til en storspiller inden for eksport af knowhow og grøn energiteknologi.

– Vi står med reelle muligheder for at skabe et dansk klimaeventyr, understreger bestyrelsesformanden.

Tiltrækker yderligere kapital

Ud af de 591 EUDP-projekter, der har modtaget støtte, er 93 procent af projekterne lykkedes.

Det gennemsnitlige EUDP-projekt er realiseret ved at virksomheden har investeret 1,2 krone for hver modtaget støttekrone fra EUDP, og efter at projekterne er afsluttet, er det ofte lykkedes at tiltrække yderligere kapital. Her gælder præcis samme forhold: For hver modtaget støttekrone har gennemsnitsprojektet evnet at

Uden EUDP var det ikke gået

Det kan være svært at introducere ny energiteknologi i et konservativt marked og for Dall Energy, der i dag har stor succes med deres multibrændselsovn, var EUDP en helt nødvendig fødselshjælper.

– Det har været fantastisk for os at have EUDP-programmet, som har hjulpet med demonstrationsanlæg. Uden EUDP havde der ikke været noget, der hed Dall Energy. Jeg havde ganske enkelt ikke turdet stifte virksomheden, hvis der ikke havde været et EUDP-program, fortalte Dall Energys direktør, Jens Dall Bentzen på DI Energis årsdag i april.

EUDP's resultater og effekter

Afsluttede projekter i perioden 2008-2018:

3,4 mia. kr. bevilget til 591 projekter suppleret af 4,0 mia. kr. investeret af virksomhederne selv

93 pct. af projekterne lykkes vurderet ift. oprindelige målsætninger

97 pct. af projekter ville ikke være gennemført i samme omfang uden EUDP

Hver tilskudskrone tiltrækker yderligere 1,2 kr. til videreudvikling efter EUDP-projektet. Hovedparten (68 pct.) er fra private kilder.

EUDP-virksomhederne har 12,2 mia. kr. i meromsætning og yderligere 5,3 mia. kr. forventes fremover - svarende til i alt 5 kr. i meromsætning per tilskudskrone.

EUDP-virksomhederne har 3.200 flere fuldtidsbeskæftigede og yderligere 2.200 forventes fremover - svarende til halvanden årsværk per mio. kr. i tilskud.

Tre fjerdedele af EUDP-virksomhederne eksporterer, sammenlignet med halvdelen før projektdeltagelse.

Gennemslagskraften i videnskabelig formidling for EUDP-projekter er 94 pct. højere end for energiforskning i EU 28.

65 pct. af projektdeltagerne har skabt nye netværk i forbindelse med projektet.

EUDP fremmer samarbejde mellem vidensinstitutioner og virksomheder

EUDP har bidraget til at fastholde forsyningssikkerheden og reducere CO2 udledning

EUDP er med til at udvikle og fastholde erhvervsmæssige styrkepositioner

damvad • ANALYTICS

MUUSMANN

www.muusmann.com

tiltrække yderligere 1,2 krone i investeringer, primært fra private investorer.

Omfanget af kapitaltilførsel er interessant, da det viser i hvor høj grad EUDP-projekterne lykkes med at tiltrække yderligere kapital til projekter inden for energiteknologi.

Teknologineutralitet

Det gamle udtryk om at dele sol og vind lige gælder ikke for EUDPs tildelelser. Vurderingen af ansøgninger er baseret på teknologineutralitet. Så længe et ansøgerprojekt knytter sig til energiteknologi, har potentiale til at fremme vækst og beskæftigelse og kan bidrage til at realisere Danmarks energi- og klimapolitiske målsætninger, er projektet kandidat til støttekroner.

– Verden har behov for et mix af vedvarende energikilder, der kan producere stabil, billig, grøn energi, uanset hvordan vinden blæser. EUDP har derfor en stærk interesse i at modtage kvalificerede ansøgninger med ideer til forbedring eller videreudvikling af mange forskellige energiformer, siger Thea Larsen.

Der er en tendens til, at EUDP i højere grad går fra at støtte enkeltteknologier til løsninger, der går på tværs af energisystemet. Det kan for eksempel være teknologier, der kan omdanne el til forskellige højværdiprodukter, så det bliver muligt at lagre el fra sol og vind.

Der vil dog fortsat blive lagt vægt på at støtte projekter, som kan få omkostninger ned og effektiviteten op for de enkelte energiteknologier. Det forsvinder ikke – det er en vigtig forudsætning, hvis Danmark skal kunne reducere CO₂-udledningen med 70 procent i 2030 i forhold til 1990.

Opråb til danske virksomheder

Bevillingsrammen for EUDP har været støt stigende de seneste par år og stiger til 500 millioner kroner i 2020. Energiteknologisk knowhow er en dansk styrkeposition, men der er fortsat mange uløste udfordringer i forhold til at optimere energisystemer.

Derfor er der brug for, at flere danske virksomheder er opmærksomme

på hvilke problemstillinger, der fortsat savner en løsning. For måske er det en IT-virksomhed eller en mindre virksomhed inden for finmekanik, der sidder med nøglen til at løse en af de mange udfordringer.

– Der er en reel fare for, at kun virksomheder med energiteknologi i sin forretningskerne, interesserer sig for EUDP. Mange flere iværksættere samt små og mellemstore virksomheder bør interessere sig for, om deres ekspertise og kreativitet inden for teknologi kan bidrage til at gøre grønne energisystemer mere stabile og rentable, siger Thea Larsen.

Næste ansøgningsfrist til EUDP er den 6. september 2019.

Udvikling af miljøvenlige biomassekedler

Teknologisk Institut er i samarbejde med to kedelproducenter i færd med at udvikle biomassekedler med ultralave emissioner af skadelige stoffer.

Målet er at udvikle to nye biomassekedler med en årsvirkningsgrad på minimum 92 procent, og hvor emissioner af støv og NOx er reduceret med henholdsvis 65-75 procent og 30 procent i forhold til kravene i Ecodesign 2020. Det skal ske ved at anvende forgasningsteknologi, røggasrecirkulering og bedre styring.

Udviklingsarbejdet foregår i samarbejde med de to kedelproducenter NBE Production og KSM Stoker, der med nye miljøvenlige kedler vil komme til at stå stærkt på markedet. Resultaterne fra projektet vil desuden blive brugt til at udarbejde guidelines, som branchen kan bruge til udvikling af kedler med lave støv- og NOx-emissioner og som minimum lever op til 2020-kravene.

Projektet er støttet af MUDP og forventes afsluttet i 2020.

Kilde: www.teknologisk.dk.